

MRF 2023.115

Planklagenævnets afgørelse af 26. juni 2023, j.nr. 22/17065 og 22/09305

Ikke medhold i klage over mangler i miljøvurdering af lokalplan for grøn struktur og boliger i Rønne, bl.a. fordi ny registrering af § 3-beskyttede lokaliteter ikke er reguleret i miljøvurderingsloven, men henhører under naturbeskyttelsesloven, hvilket Planklagenævnet ikke har kompetence til at efterprøve.

Bornholms Regionskommune vedtog den 28. april 2022 endeligt en lokalplan for grøn struktur og et boligområde i Rønne med tilhørende miljørapport. Lokalplanområdet var beliggende i landzone i den sydlige udkant af Rønne. Området bestod primært af eksisterende landbrugsarealer, men var mod nordvest og syd afgrænset af eksisterende boligområder. Planområdet omfattede et areal på ca. 8,3 ha, som ved den endelige vedtagelse af lokalplanen blev overført til byzone. Lokalplanen muliggjorde etablering af et nyt boligområde bestående af 18 matrikler, hvorpå der kunne opføres åben-lav bebyggelse i balance med naturværdier i området, idet lokalplanen havde til formål at forbedre vilkår for biodiversitet i lokalplanområdet og i biodiversitetsoplandet uden for planområdet. Af lokalplanredegørelsen fremgik, at der ikke inden for planområdet var beskyttede naturtyper omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Planvedtagelsen og miljøvurderingen blev påklaget af en nabo til planområdet, der bl.a. gjorde gældende, at kommunen burde have foretaget en grundigere vurdering af § 3-naturtyper, da området var vokset ind i § 3-beskyttelsen som fersk eng og overdrev, hvilket burde have dannet grundlag for lokalplanen. Planklagenævnet (formanden) bemærkede, at nævnet ikke har kompetence til at tage stilling til, om et givent naturområde opfylder betingelserne for registrering som biologisk overdrev eller fersk eng i medfør af naturbeskyttelseslovens § 3. Nævnet kan derfor

alene kan tage stilling til, om miljørapporten i tilstrækkelig grad beskriver og vurderer de sandsynlige væsentlige indvirkninger på miljøet, og om miljørapporten indeholder de oplysninger, som med rimelighed kan forlanges. Miljøvurderingsloven stiller således ikke krav om, at der i forbindelse med miljøvurderingen skal foretages bestemte målinger eller bestemte beregninger i forhold til naturen i et planområde, eller at sådanne undersøgelser udføres på en bestemt måde. Efter en gennemgang af miljørapportens beskrivelse af de naturmæssige forhold og den indvirkning, som en realisering af lokalplanen kunne have for disse, fandt nævnet, at kommunen havde overholdt miljøvurderingslovens minimumskrav til en miljørapport i forhold til § 3-beskyttet natur. Nævnet bemærkede i den forbindelse, at der ikke af miljøvurderingsloven kan udledes et krav om, at en kommune ved en miljøvurdering af en plan udpeger eller foretager registrering af nye § 3-områder, hvilket Planklagenævnet i øvrigt ikke har kompetence til at efterprøve. Såfremt kommunen på et senere tidspunkt måtte træffe afgørelse om, at der var § 3-beskyttet natur inden for planområdet, eller om, at naturtyperne ikke opfyldte betingelserne for § 3-beskyttelse, ville en sådan afgørelse kunne påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, jf. naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 1. Idet Planklagenævnet ligeledes afviste de øvrige indsigelser, kunne der ikke gives medhold i klagen.

Kommentar: Afgørelsen illustrerer nogle af de kompetencemæssige udfordringer, der opstår ved miljøvurdering af forhold, som Planklagenævnet ikke har kompetence til at prøve. Mens planhabitatbekendtgørelsen således betyder, at Planklagenævnet ved screening efter miljøvurderingslovens § 10 skal vurdere, om planforslag har betydning for bilag IV-arters levesteder, og om dette i sig selv begrunder en miljøvurdering som i **MRF 2023.108 Pkn**, gælder ikke en tilsvarende ordning for de efter naturbeskyttelseslovens § 3 beskyttede naturtyper, selv om disse kan vokse ind henholdsvis ud af § 3-beskyttelsen. Planklagenævnets prøvelse af, om en miljøvurdering af lokalplanforslag er mangelfuld, kan derfor ikke omfatte en prøvelse af, om nye lokaliteter i lokalplanområdet bør være registreret som § 3-beskyttet efter naturbeskyttelseslovens regler. Afgørelsen viser dog samtidig, at selvom mil-

MRF 2023.115

jøvurderingsloven ikke stiller krav om bestemte målinger, beregninger eller metoder ved gennemførelsen af en miljøvurdering, skal miljøvurderingen indeholde en beskrivelse af de naturmæssige forhold og den indvirkning, som en realisering af lokalplanen vil kunne have for disse, herunder i særdeleshed når der er tale om beskyttede områder, jf. miljøvurderingslovens bilag 4, litra c, d og f, jf. § 12, stk. 1. Planklagenævnets begrundelse i sagen illustrerer, at nævnet efter omstændighederne foretager en ganske udførlig gennemgang af de oplysninger og vurderinger, som planmyndigheden har tilvejebragt i miljørapporten, hvor det bl.a. kan tillægges betydning, om der er foretaget en vurdering af områdets beskyttelsesstatus i forhold til naturbeskyttelseslovens § 3.

Afgørelse i klagesag om Bornholms Regionskommunes endelige vedtagelse af lokalplan nr. 127, med tilhørende miljørapport

22/17065, 22/09305

Bornholms Regionskommune vedtog den 28. april 2022 endeligt lokalplan nr. 127, med tilhørende miljørapport.

En omboende til planområdet har klaget over planvedtagelsen og miljøvurderingen.

I denne afgørelse har Planklagenævnet behandlet følgende spørgsmål:

- Om planhabitatbekendtgørelsens regler om bilag IV-arter er overholdt i forhold til påvirkning af flagermus.
- Om miljøvurderingslovens minimumskrav til en miljøvurdering er opfyldt i forhold til § 3-beskyttet natur og 0-alternativet.
- Om kommunen i forbindelse med planvedtagelsen har overholdt planlovens § 27, stk. 2.

Planklagenævnet har ikke behandlet de øvrige klagepunkter i sagen.

Planklagenævnet kan ikke give medhold i klagen over miljøvurderingen.

Planklagenævnet kan heller ikke give medhold i klagen over den endelige vedtagelse af lokalplanen.

Det betyder, at lokalplanen fortsat gælder.

1. Sagens oplysninger

1. Området og plangrundlaget

Området

Sagen vedrører lokalplan nr. 127, Grøn struktur og boliger i Rønne Syd.[1]

Planområdet ligger i landzone i den sydlige udkant af Rønne, og indenfor kystnærhedszonen, ca. 125 m fra Bornholms sydvendte kyst. Området består primært af eksisterende landbrugsarealer.

Planområdet afgrænses mod nordvest og syd af eksisterende boligområder.

Området kan ses af Bilag 1 med billedmateriale sidst i denne afgørelse.

Det vedtagne plangrundlag

Lokalplanen muliggør etablering af et nyt boligområde bestående af 18 matrikler, hvorpå der kan opføres åben-lav bebyggelse.

Det fremgår af lokalplanens redegørelse (s. 5), at planens formål er at muliggøre et nyt boligområde i balance med naturværdier i området samt at forbedre vilkår for biodiversitet inden for lokalplanområdet og det biodiversitetsopland, som området er en del af uden for lokalplanområdet.

Lokalplanområdet er på den baggrund opdelt i tre delområder og anvendelsen af de enkelte delområder er fastlagt i lokalplanens § 3.[2] Det fremgår bl.a. af lokalplanens § 3.2, at delområde 2 kun må anvendes til ubebygget naturareal, anlæg til regnvandshåndtering samt veje og stier. Lokalplanens delområder fremgår af Bilag 1, billede 2.

Det fremgår i den forbindelse af lokalplanens redegørelse (s. 9), at formålet med delområde 2 er at fastlægge en struktur for grønne områder, så biotoper og spredningskorridorer kan fastholdes og udvikles. Delområdet skal rumme mest muligt natur, som veksler mellem lav urteagtig beplantning, levende hegn og overdrev, samt vandhuller.

Planområdet omfatter et areal på ca. 8,3 ha, som ved den endelige vedtagelse af lokalplanen overføres fra landzone til byzone.

I forbindelse med planvedtagelsen er der udarbejdet en miljørapport.

Kommuneplangrundlaget

Da lokalplanen blev vedtaget endeligt, gjaldt kommuneplan 2020 for Bornholms Regionskommune.

2. Klagerne og bemærkninger hertil

Planklagenævnet har under sagens behandling modtaget de dokumenter vedrørende sagens indhold, der fremgår af Bilag 2 sidst i denne afgørelse.

Planklagenævnet modtog klagerne fra kommunen henholdsvis den 6. september 2022[3] og 16. december 2022.[4]

Klagen og de bemærkninger, der er modtaget i klagesagen, er alene kort gengivet i afgørelsen, men de er indgået i sagsbehandlingen i deres helhed.

2. Planklagenævnets bemærkninger og afgørelse

1. Planklagenævnets kompetence

Afgørelser efter miljøvurderingsloven kan påklages efter de klageregler, der er fastsat i den lovgivning, som planen eller programmet er udarbejdet i henhold til, jf. § 48, stk. 1, i miljøvurderingsloven.[5]

Den plan, der er klaget over i denne sag, er udarbejdet i henhold til planloven, og overholdelsen af miljøvurderingslovens bestemmelser i forbindelse med planvedtagelsen kunne derfor påklages til Planklagenævnet.

Planklagenævnet kan tage stilling til retlige spørgsmål i forbindelse med en kommunes udarbejdelse af en plan, jf. § 58, stk. 1, nr. 3, i planloven.[6]

Retlige spørgsmål omfatter alle spørgsmål om lovligheden eller gyldigheden af trufne afgørelser, herunder fortolkning eller forståelse af lovbestemmelser samt overholdelse af almindelige forvaltningsretlige grundsætninger.

Det er ikke et retligt spørgsmål, om en plans indhold er hensigtsmæssigt. Endvidere fastlægger miljøvurderingsloven ikke grænser for, hvad myndighederne kan beslutte af politiske, økonomiske eller andre grunde, men stiller alene krav til procedurerne og indholdet af grundlaget for beslutningerne forud for vedtagelse af planer omfattet af loven. Begrænsninger i niveauet for tilladelige miljøpåvirkninger følger af anden lovgivning.

2. Påvirkning af bilag IV-arter (flagermus)

2.2.1 Klagen

Det er i klagen anført, at grundlaget for vurderingen af den samlede økologiske funktionalitet for flagermus er ændret i den endeligt vedtagne lokalplan set i forhold til høringsmaterialet.

Klageren anfører, at der er konstateret flagermus i planområdet. I den forbindelse henviser klageren bl.a. til en vurdering i lokalplanen, hvoraf fremgår, at den samlede økologiske funktionalitet i området opretholdes, selvom der foretages styring af poplerne og eventuel fældning af nogle af poplerne, ligesom poppelrækken ikke fjernes fuldstændig, men kun reduceres.

Klageren henviser herefter til, at lokalplanforslagets krav om en minimumshøjde på poppelrækken på 10 m er fjernet i den endeligt vedtagne plan. Klageren anfører, at der er tale om en væsentlig ændring i grundlaget for vurderingen af den samlede økologiske funktionalitet for en bilag IV-art, hvilket nødvendiggør en ny høringsperiode.

Planklagenævnet har bl.a. forstået dette som et klagepunkt over, at kommunen ikke har foretaget en tilstrækkelig vurdering af påvirkningen af flagermus.

Klageren anfører herudover, at lokalplanen bør indeholde et krav om handlepligt for at sikre, at eventuelle rastepladser for flagermus bevares ved styring og fældning, da der ellers vil være risiko for, at rastepladser for bilag IV-arter ødelægges.

2.2.2. Generelt om bilag IV-arter i forbindelse med miljøvurderinger og planvedtagelser

Der er i habitatdirektivet fastsat regler om beskyttelse af bestemte dyre- og plantearter (bilag IV-arter).

For dyrearter nævnt i habitatdirektivets bilag IV, litra a, er der forbud mod forsætlig forstyrrelse af disse arter, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer eller vandrer, jf. artikel 12, stk. 1, litra b. Der er desuden forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder, jf. artikel 12, stk. 1, litra d. Beskyttelsen er generel og vedrører ikke kun særligt udpegede områder. Beskyttelsen omfatter desuden både forsætlig og uforsætlig beskadigelse og ødelæggelse.

Flagermus er oplistet i habitatdirektivets bilag IV.

Habitatdirektivet er implementeret i dansk ret i flere regelsæt, bl.a. planhabitatbekendtgørelsen fra 2016.[Z]

Det følger af bekendtgørelsens § 7, stk. 2, at et planforslag ikke kan vedtages, hvis gennemførelse af planen kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a. Vurderingen heraf skal fremgå af redegørelsen til planforslaget, jf. § 7, stk. 3 i bekendtgørelsen.

En miljøvurdering skal indeholde oplysninger om bl.a. den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, herunder på spørgsmål som den biologiske mangfoldighed, fauna og flora, jf. miljøvurderingslovens § 7, stk. 2, jf. bilag 1, litra f, og en miljøvurdering skal således også indeholde oplysninger herom, hvis gennemførelse af planen kan beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for bilag IV-arter.

Økologisk funktionalitet

Det fremgår af vejledningen til habitatbekendtgørelsen, at yngle- eller rasteområder kan bestå af flere lokaliteter, der tjener som levesteder for den samme bestand. En bredere økologisk forståelse af yngle- og rasteområder giver mulighed for en mere fleksibel tilgang i områder med især mere udbredte bilag IV-arter.

Forudsætningen er, at den økologiske funktionalitet af et yngle- eller rasteområde for bilag IV-arter opretholdes på mindst samme niveau som hidtil.

Nogle arter er organiseret i delbestande, som står i forbindelse med hinanden gennem udvandring og indvandring, og som benytter et netværk af levesteder over tid og rum (eksempelvis padder og flagermus). Netværket kan ses som et samlet yngle- eller rasteområde for samlingen af delbestande, som står i forbindelse med hinanden. De enkelte lokaliteter har hver især betydning for bestanden. Nogle vil ofte have mere betydning end andre. En skade på et levested et sted i netværket kan muligvis afværges ved at fremme kvaliteten eller udstrækningen af levestederne andetsteds i netværket.

Det kan eksempelvis efter en konkret vurdering accepteres at nedlægge et vandhul, hvis der inden for bestandens netværk etableres en eller flere nye vandhuller eller andre naturtyper, som samlet set sikrer, at den økologiske funktionalitet af den lokale bestands yngle- eller rasteområde opretholdes på samme niveau som før nedlæggelsen af vandhullet (afværgeforanstaltninger). Det kan i mange tilfælde også være muligt at forbedre kvaliteten af et nuværende yngle- eller rasteområde, f.eks. ved at rense et "dårligt" vandhul op, fjerne vegetation, der skygger for vandfladen, udlægge mere dødt ved, forbedre ledelinjer m.m.[8]

Generelt bør man først søge at tilpasse en plan, så man i videst muligt omfang undgår at skade den økologiske funktionalitet, før man tyr til at afværge skader gennem afværgeforanstaltninger. Det kan f.eks. dreje sig om, at man justerer et vejtracés forløb så meget som overhovedet muligt under hensyntagen til andre interesser, før man indbygger afværgeforanstaltninger.[9]

Habitatdirektivet er også implementeret i dansk ret ved naturbeskyttelseslovens § 29 a, som blev vedtaget i 2009. Af forarbejderne til denne bestemmelse fremgår bl.a. følgende:

Et yngle- eller rasteområde forstås som en samling af lokaliteter, hvor en bestand af en art yngler eller raster, og ikke som hver enkelt lokalitet eller forekomst, medmindre der ikke er økologisk sammenhæng med andre lokaliteter eller forekomster. Ofte vil de enkelte lokaliteter i et sådant "netværk" af lokaliteter, der udgør et yngle- eller rasteområde, indbyrdes supplere hinanden i at opretholde bestanden. Betydningen af de enkelte lokaliteter i netværket kan afhænge af bestandens

tæthed og spredningsmuligheder. Ved at opretholde den samlede økologiske funktionalitet i et område for en bestand af en art, anses direktivkravet for opfyldt. Opretholdelse af den økologiske funktionalitet betyder, at det vil være muligt inden for rammerne af direktivet at nedlægge/beskadige en lokalitet, hvis dette modsvares af forbedringer et andet sted i samme økologiske netværk.

[...]

Formålet med forbuddet er at bidrage til at sikre arternes eller bestandenes bevaringsstatus i overensstemmelse med direktivets formål. Forbuddet kan således betragtes som overholdt, hvis yngle- eller rasteområder og bestande opretholdes på samme niveau som hidtil, og den økologiske funktionalitet af områderne opretholdes. Der er ikke en direkte forpligtelse til effektivt at forbedre bevaringsstatus.

2.2.3. Kommunens undersøgelser og vurderinger

Lokalplanen

Det fremgår af redegørelsen til den endeligt vedtagne lokalplan (s. 14-15), at kommunen, som grundlag for vurderingen af, hvorvidt den økologiske funktionalitet for arterne i området kan opretholdes, har fået foretaget undersøgelser af forekomsten af flagermus i området. Videre fremgår, at undersøgelserne blev udført på egnede tidspunkter, herunder i flagermusenes yngletid i juli 2021, med detektorlytning og visuel observation. Det fremgår desuden, at undersøgelsen omfattede registrering af forekomst, udbredelse af bestande, samt vurdering af potentielle levesteder i området.

Det fremgår (s. 15), at undersøgelsen blev gennemført ved/i en række popler på arealet, som vurderedes at være eneste potentielle yngle- eller rasteområde for flagermus på arealet, som vil kunne blive påvirket af planerne. Poppelrækken indgår som en del af den grønne struktur i lokalplanområdet.

Undersøgelsen viste, at der var mindst 8 flagermusarter, der brugte området særligt omkring poppelrækken til jagtaktivitet. Der var dog ingen tegn på, at poppelrækken udgjorde et yngle- og rasteområde for nogen flagermusarter i sommerperioden. I den sammenhæng fremgår, at undersøgelsen viste, at poplerne sandsynligvis endnu var lidt for unge til at tilbyde egnede levesteder for flagermus, men at disse med tiden godt ville kunne udvikle egnede hulheder og sprækker.

Herudover fremgår, at undersøgelsen viste, at der i ét træ blev konstateret en hulhed, og at det ikke helt kunne udelukkes, at poplerne vil kunne udgøre et rasteområde for flagermus i mellemprioderne forår og efterår, eller bruges som vinterkvarter for enkelte arter, hvis der er større velisolerede hulheder.

Herefter konkluderes det i lokalplanens redegørelse (s. 16), at da de flagermus, som er konstateret i området, ikke bruger området som yngle- og rasteområde, men til jagtaktivitet og fouragering, vil styning og eventuel fældning af poplerne ikke påvirke ynglesteder for flagermus i området. Det er i den forbindelse vurderet, at fjernelse af midlertidige opholdssteder i september, oktober og evt. april, ikke vil have en væsentlig indvirkning på den økologiske funktionalitet i området, da det drejer sig om få dyr, ligesom flagermusene aktivt kan flyve derfra og finde et andet egnet sted.

Det anbefales derfor i lokalplanens redegørelse, at styning og eventuel fældning af træerne foretages i perioden september, tidligt oktober eller evt. april. Det anbefales endvidere, at der lyttes med detektor inden fældnings-/styningsarbejdet påbegyndes, og at træer tages ned i

sektioner, så eventuelle hulheder opdages, hvilket giver mulighed for at overveje, om det pågældende træ eller dele af det kan blive stående.

Endelig fremgår det af lokalplanens redegørelse (s. 16), at det samlet vurderes, at den økologiske funktionalitet for flagermus i området kan opretholdes, selvom der foretages styring af poplerne og eventuel fældning af nogle af poplerne. Der henvises i den forbindelse til, at der ikke er konstateret ynglesteder i poplerne, at arbejdet kan foregå på en årstid, hvor poplerne potentielt kun benyttes af få flagermus, som aktivt kan flyve derfra, at poppelrækken ikke fjernes fuldstændig, men alene reduceres, og at der omkring planområdet er flere områder med træer, som potentielt kan benyttes som rastelokalitet for arter af flagermus.

Sammenfattende redegørelse

Det fremgår af den sammenfattende redegørelse til miljørapporten (s. 84-85), at kommunen på baggrund af de indkomne høringsvar samt nye hensyn, som kommunen er blevet opmærksom på i forhold til poppelrækken, har indarbejdet fire ændringer i lokalplanen.

Følgende ændring er beskrevet i forhold til poppelrækken:

"Ændring af bestemmelse vedrørende poppelrækken, så minimumshøjde for træerne på 10 meter udgår.

[...]"

Det fremgår herefter (s. 85), at poppelrækken er et landskabelement, der ligger i den grønne struktur, og at der i flere høringsvar er udtrykt ønske om, at plejen af poppelrækken skal være mindre indgribende.

Herudover fremgår det, at kommunen anerkender poppelrækkens funktion som både landskabelement og fødesøgningsområde for flagermus. Det fremgår endvidere, at poppelrækken er undersøgt for forekomst af flagermus af en ekstern rådgiver, hvor rådgiver har konstateret, at mange arter af flagermus kommer og søger føde ved poppelrækken. Undersøgelsen fandt derimod ikke ynglende flagermus i poppelrækken.

Det fremgår, at poppelrækken på baggrund af flagermusundersøgelsen og et ønske om at bevare poppelrækken som landskabelement, er inddraget i den grønne struktur i området, som skal tilgodese mange dyr og planter.

I forhold til baggrunden for ændringen af lokalplanens bestemmelse vedrørende poppelrækkens minimumshøjde, fremgår det af den sammenfattende redegørelse (s. 86), at kommunen under høringsperioden er blevet opmærksom på, at der er et sikkerhedshensyn. Kommunen vurderer således, at risikoen for at træer vælter ned i beboelse og haver er til stede, og at hensynet hertil skal vægte tungt, hvorfor bestemmelsen vedrørende minimumshøjde på poppelrækken udgår.

Videre fremgår det (s. 86), at flere høringsvar peger på, at 75 % af poppelrækken vil blive fjernet. I den forbindelse gør kommunen opmærksom på, at bestemmelsen om, at der skal være 10 m mellem træerne er en maksimumafstand og dermed ikke et krav. Herudover fremgår, at høringsvarene ikke har givet nye oplysninger, der ændrer kommunens vurdering af vægtingen mellem skyggepåvirkning, flagermus, markfirben og landskabelig funktion.

Om lokalplanens ændrede bestemmelse i § 7.2 fremgår desuden af den sammenfattende redegørelse, at bestemmelsen ikke medfører handlepligt, og at det derfor ikke er givet, hvordan poppelrækken skal se ud.

Kommunens bemærkninger under klagesagen

Kommunen har i sine bemærkninger til klagesagen anført, at det alene er lokalplanens bestemmelse om en minimumshøjde på 10 m, som er fjernet. Kommunen anfører, at det fortsat er lokalplanens mål, at bevare poppelrækken som et landskabselement, men at lokalplanen tager højde for, at poplerne en dag skal udskiftes med nye. Derudover bemærker kommunen, at lokalplanen tager højde for, at poplerne bliver skøre med alderen og derfor må skæres ned, så ulykker undgås.

Kommunen bemærker endvidere, at det ikke har betydning for vurderingen af den økologiske funktionalitet for flagermus, om der indgår eller ikke indgår en bestemmelse om poplernes minimumshøjde i lokalplanen.

Endelig anfører kommunen, at lokalplaner ikke kan indeholde krav om handlepligt, men at habitatbekendtgørelsen fortsat gælder, hvilket betyder, at hvis der skal fældes træer, så skal det sikres, at det ikke ødelægger et yngle- eller rastested for bilag IV-arter.

4. Planklagenævnets vurdering

Planklagenævnet finder, at kommunen i den konkrete sag har haft et tilstrækkeligt grundlag for at vurdere, at realisering af lokalplanen ikke vil medføre ødelæggelse eller beskadigelse af den økologiske funktionalitet af yngle- og rasteområder for flagermus, jf. planhabitatbekendtgørelsens § 7, stk. 2. Nævnet finder desuden, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte kommunens faglige vurdering af, at realisering af lokalplanen ikke vil medføre sådan en påvirkning.

Planklagenævnet lægger vægt på, at kommunen i miljørapporten og lokalplanen har inddraget relevante oplysninger om arternes forekomst i planområdet, samt om områdets karakter og egnethed som yngle- og rasteområde for flagermus. Kommunens vurdering er baseret på konkrete flagemusundersøgelser udført på rette tidspunkt med detektorlytning og visuel observation i overensstemmelse med retningslinjerne i forvaltningsplan for flagermus.[10]

Nævnet lægger desuden vægt på, at kommunen på baggrund af undersøgelserne har vurderet, at poppelrækken med stor sandsynlighed alene anvendes som jagt- og fourageringsområde, og ikke som yngle- og rasteområde, da træerne i rækken er unge og ikke har større hulheder og sprækker, som kan anvendes af flagermus. Nævnet bemærker i den sammenhæng også, at der omkring planområdet er flere større områder med træer, som potentielt kan benyttes som rastelokalitet for flagermus.

Planklagenævnet bemærker i forlængelse heraf, at det ikke kan føre til et andet resultat, at kommunen ved den endelige vedtagelse af lokalplanen har fjernet kravet om minimumshøjde i forhold til poppelrækken. Nævnet finder således, at dette forhold ikke har betydning i forhold til vurderingen af den økologiske funktionalitet af yngle- og rasteområder for flagermus. Nævnet bemærker, at det fortsat fremgår af lokalplanens § 7.2, at poppelrækken skal bevares som et landskabselement.

I forhold til det af klageren anførte vedrørende handlepligt, bemærker Planklagenævnet, at lokalplanen alene kan sikre, at der ikke *fremadrettet* etableres forhold, som er i strid med lokalplanen, jf. planlovens § 18. En lokalplan kan således ikke medføre en handlepligt. Hertil

kommer, at der efter nævnets opfattelse ikke i planlovens § 15, stk. 2, er hjemmel, til i en lokalplan at optage bestemmelser om, at der inden fældning eller styning af træer skal foretages yderligere flagermusundersøgelser.

Planklagenævnet bemærker i forlængelse heraf, at habitatdirektivets artikel 12 ligeledes er implementeret i naturbeskyttelseslovens § 29 a, som skal iagttages i forbindelse med eventuel fældning af træerne.^[11] Det følger bl.a. heraf, at yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter ikke må beskadiges eller ødelægges.

Planklagenævnet kan således ikke give medhold i klagepunktet.

3. Kommunens miljøvurdering

1. Miljøvurderingsloven generelt

Når en myndighed i medfør af lovgivningen tilvejebringer planer og programmer inden for fysisk planlægning og arealanvendelse, som fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser til projekter omfattet af miljøvurderingslovens bilag 1 og 2, skal der efter lovens § 8, stk. 1, nr. 1, udarbejdes en miljøvurdering. Hvis planen fastlægger anvendelsen af mindre områder på lokalt plan eller alene angiver mindre ændringer i sådanne planer, skal der kun gennemføres en miljøvurdering, hvis gennemførelsen af planen må antages at få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. § 8, stk. 2, nr. 1. Efter miljøvurderingslovens § 8, stk. 1, nr. 3, skal der endvidere udarbejdes en miljøvurdering af andre planer, som i øvrigt fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser til projekter, når myndigheden vurderer, at planen kan få væsentlig indvirkning på miljøet. Derudover skal der gennemføres en miljøvurdering, hvis planen medfører krav om en vurdering af virkningen på et internationalt naturbeskyttelsesområde under hensynstagen til områdets bevaringsmålsætning, jf. lovens § 8, stk. 1, nr. 2.

Myndigheden skal snarest muligt gennemføre en miljøvurdering, hvor dette er påkrævet efter § 8, stk. 1, hvilket følger af lovens § 9. Formålet med bestemmelsen er at sikre, at integreringen af miljøhensyn foretages i forbindelse med udarbejdelsen af planen, og dermed på et tidligt tidspunkt i processen, således at der kan tages hensyn til den miljømæssige indvirkning på et tidspunkt, hvor det fortsat er muligt at inddrage de miljømæssige aspekter i planens udformning.

Ved den endelige vedtagelse af en plan skal kommunen bl.a. inddrage miljørapporten, jf. miljøvurderingslovens § 13, stk. 1.

2. Generelt om indhold af miljørapporten

Formålet med miljøvurderingsloven er at sikre et højt miljøbeskyttelsesniveau og bidrage til integrationen af miljøhensyn under udarbejdelsen og vedtagelsen af planer og programmer, jf. lovens § 1.

En miljørapport skal på baggrund af de oplysninger, der er nævnt i bilag 4, vurdere den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet af planens gennemførelse og rimelige alternativer under hensyn til planens mål og geografiske anvendelsesområde, jf. § 12, stk. 1. En miljørapport skal som udgangspunkt fokusere på den del af planens gennemførelse, der forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet. Alle aspekter af gennemførelsen af planen skal dog undersøges, da de tilsammen kan få væsentlig indvirkning på miljøet.

En miljørapport skal indeholde de oplysninger, som med rimelighed kan forlanges med hensyn til aktuel viden og gængse vurderingsmetoder samt til, hvor detaljeret planen er, hvad den indeholder, og på hvilket trin i et beslutningsforløb planen befinder sig, og hvorvidt bestemte forhold vurderes bedst på et andet trin i det pågældende forløb, jf. lovens § 12, stk. 2.

3. § 3-beskyttet natur

Klagen

Det fremgår af klagen, at kommunens rapporter, samt de indkomne høringssvar, burde have givet kommunen anledning til at foretage en langt grundigere og objektiv vurdering af områdets potentielle § 3-beskyttelse. Klageren anfører i den forbindelse, at området er vokset ind i § 3-beskyttelsen som fersk eng og/eller overdrev, og at kommunen derfor burde have registreret området som § 3-område og udført planarbejdet på dette grundlag.

Generelt om § 3-områder

Det fremgår af miljøvurderingslovens bilag 4, litra c, d og f, jf. § 12, stk. 1, at der i en miljøvurdering bl.a. skal gives oplysninger om miljøforholdene i områder, der kan blive væsentligt berørt, ethvert eksisterende miljøproblem, som er relevant for planen, herunder navnlig problemer på områder af særlig betydning for miljøet, samt den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, herunder spørgsmål som den biologiske mangfoldighed, fauna, flora og landskab.

Dette indebærer efter Planklagenævnets opfattelse, at det efter omstændighederne skal indgå i en miljøvurdering, hvis en plan kan påvirke et område, som er beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Det er i den forbindelse uden betydning, om området ligger uden for lokalplanområdet. Det afgørende er, om planen kan have en indvirkning på området.

Planklagenævnets vurdering

Planklagenævnet bemærker indledningsvist, at nævnet ikke har kompetence til at tage stilling til, om et givent naturområde opfylder betingelserne for registrering som biologisk overdrev eller fersk eng i medfør af naturbeskyttelseslovens § 3, jf. også afsnit 2.6.[12]

Planklagenævnet kan således i en sag som den foreliggende alene tage stilling til om miljørapporten i tilstrækkelig grad beskriver og vurderer de sandsynlige væsentlige indvirkninger på miljøet, jf. miljøvurderingslovens § 12, stk. 1. Nævnet kan herunder tage stilling til, om miljørapporten indeholder de oplysninger, som med rimelighed kan forlanges med hensyntagen til den aktuelle viden og gængse vurderingsmetoder, jf.

miljøvurderingslovens § 12, stk. 2. I den forbindelse stiller miljøvurderingsloven ikke krav om, at der skal foretages bestemte målinger eller bestemte beregninger i forhold til naturen i et planområde, eller at sådanne undersøgelser udføres på en bestemt måde.

Miljørapporten indeholder i den konkrete sag et afsnit om biologisk mangfoldighed, som er delt i tre underkategorier: dyre- og planteliv, bilag IV-arter og spredningskorridorer. Det fremgår indledningsvist (s. 59), at både dyre- og plantelivet i bred forstand samt enkelte sårbare arter, kan blive påvirket af de muligheder, som lokalplanen giver.

Videre fremgår om miljøstatus i dag (s. 60), at planområdet primært består af marker, som har ligget som græs med høslæt de senere år, samt en struktur med levende hegn og et lille hjørne med krat og træer. Jorden er sandet og der er på arealerne en græsdomineret

vegetation med indslag af overdrevarsarter, som forekommer mest udbredt på de tørreste dele af arealet, mens andre dele af arealet i perioder er fugtige.

Herudover fremgår det, at på de dele af arealet, hvor der skal bygges boliger og anlægges veje, vil den flora og fauna, som er på arealet i dag, blive fortrængt. Det er anført, at der hovedsageligt er tale om en store åbne flade markeret som delområde A.[13]

Herudover er det i miljørapporten beskrevet (s. 60), at der omkring de nye veje og delområderne A, C og D[14] med lokalplanen udlægges en grøn struktur i delområde B.[15] Det fremgår i den forbindelse af lokalplanens redegørelse (s. 9-10), at den grønne struktur skal give plads til mest muligt natur, som veksler mellem lav urteagtig beplantning, levende hegn og overdrev samt vandhuller. Det er visionen, at biodiversiteten kan understøttes og øges med forskellige tiltag.

Det er i miljørapporten anført, at redegørelsens beskrivelse understøttes af lokalplanens bestemmelser og kortbilag, der blandt andet angiver arealer med lysåben natur i den nordlige og sydlige del af arealet og i korridorer langs de eksisterende levende hegn i området. I den sydlige del af området etableres nye vådområder/søer, som vil tilføre et nyt naturelement til området. Den grønne struktur forbliver ejet af kommunen og vil blive opretholdt som natur ved målrettet pleje.

Miljørapporten konkluderer på den baggrund (s. 61), at ubebyggede og ubefæstede arealer inden for planområdet vil blive mindre, men at den grønne struktur vil sikre, at der fortsat vil være ubebyggede og ubefæstede arealer i området, hvor der vil være gode levevilkår for flora og fauna fra både tørre og våde naturtyper. Påvirkningen af dyre- og planteliv vurderes på den baggrund at være en negativ, men mindre væsentlig påvirkning i form af mindre areal at leve på, men til gengæld målrettet pleje på det område, der sikres til natur.

I miljørapportens afsnit om spredningskorridorer fremgår desuden (s. 72), at ledelinjerne i landskabet i form af levende hegn og grøfter, samt arealer med overdrevslignende naturtyper, bevares med den planlagte grønne struktur i området.

Det fremgår desuden af lokalplanens redegørelse (s. 18), at der ikke findes områder inden for lokalplanområdets afgrænsning, der er udpeget som beskyttet under naturbeskyttelseslovens § 3. Det fremgår desuden, at det nærmeste § 3-område er et vandhul øst for lokalplanområdet, hvor der er konstateret forekomst af løvfrøer.

Kommunen har i sine bemærkninger til klagen bl.a. anført, at der i forbindelse med planarbejdet er foretaget en vurdering af områdets beskyttelsesstatus i forhold til naturbeskyttelseslovens § 3, og at kommunen har anvendt den metode, som kommunerne normalt anvender, og som er beskrevet af Miljøstyrelsen. Kommunen anfører, at arealerne alene er tilstandsvurderet efter naturtypen overdrev og ikke eng, idet arealerne fortrinsvis er tørre, ligesom vegetationen har større indslag af arterne knyttet til overdrev end arter knyttet til eng. I forlængelse heraf anfører kommunen, at det på baggrund af arealets nuværende biologiske karakter og den relativt korte periode, som området har ligget uomlagt/udyrket, er vurderet, at arealet ikke på nuværende tidspunkt er beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3. Kommunen har til belysning heraf vedlagt en detaljeret vurdering af områdets karakter, hvoraf det bl.a. fremgår, at der er foretaget en besigtigelse af naturtyperne i området.

Det fremgår derudover af kommunens bemærkninger, at en lokalplan ikke kan udpege et § 3-område, ligesom arealer inden for den grønne struktur vil blive registeret som § 3-beskyttet natur, såfremt arealerne vokser ind i en beskyttet naturtype.

Planklagenævnet finder på baggrund af ovennævnte, at kommunen har overholdt miljøvurderingslovens minimumskrav til en miljørapport i forhold til § 3-beskyttet natur, og nævnet kan således ikke give medhold i klagepunktet. Nævnet lægger herved vægt på, at kommunen i miljørapporten har beskrevet de naturmæssige forhold inden for planområdet samt den indvirkning, som en realisering af lokalplanen vil have for disse. Kommunen har herunder beskrevet, at arealet indeholder overdrevslignende naturtyper.

Nævnet bemærker i forlængelse heraf, at der ikke af miljøvurderingsloven kan udledes et krav om, at en kommune i forbindelse med en miljøvurdering af en plan, udpeger eller foretager registrering af nye § 3-områder.

Planklagenævnet kan således ikke give medhold i klagepunktet.

4. Alternativer

Klagen

Det fremgår af klagen, at kommunens rapporter, samt de indkommende hørings svar, burde have givet kommunen anledning til at foretage en langt grundigere og objektiv vurdering af 0-alternativet. Klageren anfører i den forbindelse, at det både i idé- og forslagsfasen samt under høringsprocessen er foreslået af mange, at planområdet bør beskyttes/fredes.

Generelt om alternativer

En miljørapport skal fastlægge, beskrive og evaluere rimelige alternativer, jf. miljøvurderingsloven § 12, stk. 1.

Forpligtelsen til at fastlægge, beskrive og evaluere rimelige alternativer skal ses i sammenhæng med formålet med en miljøvurdering af en plan, som er at sikre, at planens indvirkning på miljøet inddrages og bidrager til, at der træffes en begrundet og oplyst afgørelse om planens endelige udformning. Valget og udformningen af rimelige alternativer foretages med udgangspunkt i planens mål og geografiske anvendelsesområde. Det valgte alternativ skal være realistisk, hvilket vil sige muligt at realisere i stedet for det påtænkte.[16]

Der fremgår desuden følgende af EU-kommissionens vejledning om SMV-direktivet:

Det fremgår ikke af direktivets tekst, hvad der menes med et rimeligt alternativ til en plan eller et program. Det første skridt i forbindelse med beslutningen om mulige rimelige alternativer bør være at tage planens eller programmets mål og geografiske anvendelsesområde i betragtning. Teksten oplyser ikke, om der menes alternative planer eller programmer eller forskellige alternativer inden for en plan eller et program. I praksis vil forskellige alternativer inden for en plan normalt blive vurderet (f.eks. forskellige metoder for affaldsbortskaffelse inden for en affaldshåndteringsplan eller forskellige metoder for udvikling af et område inden for rammerne af en arealanvendelsesplan). Et alternativ kan være en anden måde at opfylde planens eller programmets mål på. Med hensyn til arealanvendelsesplaner eller fysiske planlægningsplaner er oplagte alternativer anderledes anvendelser af områder, der er udpeget til specifikke aktiviteter eller formål, og alternative områder for sådanne aktiviteter.[17].

Der er ikke i miljøvurderingsloven et krav om, at der skal vælges en bestemt planlægningsmæssig løsning frem for andre.

Det kan efter Planklagenævnets opfattelse ikke antages, at der altid er en pligt til at vurdere andre alternativer end 0-alternativet. Alternativer er navnlig relevante ved større, ikke-reversible beslutninger, ved omfattende indgreb i det eksisterende miljø, ved politisk usikkerhed omkring løsningen i kommunen, samt hvis der er indkommet (realistiske) alternative forslag fra berørte myndigheder eller offentligheden.

Planklagenævnet finder desuden ikke, at der af SMV-direktivet eller miljøvurderingsloven kan udledes en pligt til, at en kommune i forbindelse med vurderingen af alternativer nødvendigvis skal vurdere en helt anden geografisk placering af det påtænkte byggeri, anlæg m.v. Kommunen kan dog vælge at inddrage et sådant alternativ, såfremt kommunen vurderer, at det er et rimeligt alternativ.

Der er under alle omstændigheder alene krav om at beskrive *rimelige/realistiske* alternativer. At alternativerne skal være realistiske, betyder, at de skal være teknisk, praktisk og økonomisk mulige. De skal desuden falde ind under den pågældende myndigheds retlige og geografiske kompetence.[18]

En miljørapport skal indeholde en kort skitsering af grunden til at vælge de alternativer, der har været behandlet, og en beskrivelse af, hvorledes vurderingen er gennemført, herunder eventuelle vanskeligheder (som f.eks. tekniske mangler eller mangel på knowhow), der er opstået under indsamlingen af de krævede oplysninger, jf. bilag 4, litra h.

Der er således et krav om, at der skal redegøres for grunden til at vælge de alternativer, der har været behandlet, jf. bilag 4, litra h. Der er derimod ikke i loven eller direktivet et krav om redegørelse for grunden til at fravælge at behandle bestemte alternativer.

Planklagenævnets vurdering

Det fremgår af miljørapporten (s. 52) om afgrænsning, at der ikke er indkommet hørings svar med forslag til alternative løsninger, hvorfor der alene indgår en vurdering af 0-alternativet i miljørapporten.[19] Det fremgår, at 0-alternativet i denne sammenhæng er fastlagt som den udvikling der kan forventes, hvis de planmæssige initiativer beskrevet i lokalplanen ikke gennemføres. Desuden er det anført, at 0-alternativet udgør sammenligningsgrundlaget for miljøvurderingen.

0-alternativet er herefter beskrevet i forhold til de enkelte emner, som er behandlet i miljørapporten (se hertil bl.a. s. 61, 67 og 73).

Det fremgår heraf, at rammerne for planområdet udlagt i kommuneplan 2020 fortsat vil være gældende, hvis lokalplanen ikke vedtages. Området vil således stadig være udpeget til byudvikling, dog uden mere konkret planlægning i en lokalplan, ligesom området ikke vil blive overført fra landzone til byzone.

I den forbindelse fremgår det af miljørapporten (s. 61), at den grønne struktur udlagt i lokalplanen ikke vil være gældende, og der vil derfor ikke være bestemmelser, der medfører, at de dele af arealet, der er vurderet af størst betydning for dyre- og planteliv, friholdes fra boligudvikling samt udvikles og fastholdes til natur i fremtiden. Herudover fremgår, at området formentlig vil henligge med græs, men da området består af marker med landbrugspligt og der ikke er registreret naturtyper beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, er der ikke noget til hinder for, at områderne igen bliver inddraget til intensiv landbrugsdrift, eksempelvis kornproduktion.

Om 0-alternativet særligt i forhold til bilag IV-arter, fremgår det af miljørapporten (s. 67), at såfremt lokalplanen ikke gennemføres, må yngle- og rastepladser i de dele af området, hvor der er konstateret markfirben, fortsat ikke beskadiges, og at der vil således kun være en lille del af det område, der er omfattet af planen, der ikke vil kunne inddrages til intensiv landbrugsdrift ud fra forekomsten af markfirben. I den sammenhæng fremgår, at der ved poppelrækken stadig vil skulle tages hensyn til flagermus. Desuden fremgår det, at poppelrækken vokser på et dige, der er beskyttet efter museumslovens § 29 a,^[20] men at de levende hegn ikke er lovgivningsmæssigt beskyttet mod fældning, hvorfor der ikke noget til hinder for, at området bliver pløjet igen og inddraget i en intensiv landbrugsdrift, eller at de levende hegn fældes i en anden sammenhæng.

Herudover fremgår, at der ikke er sikret særlige hensyn til bilag IV-arter ud fra områdets status inden vedtagelse af lokalplanen.

Videre fremgår bl.a. af miljørapporten (s. 73) særligt i forhold til spredningskorridorer, at lokalplanen ikke er udpeget under Grønt Danmarkskort i Kommuneplan 2020. Det fremgår, at der ved udpegnings af Grønt Danmarkskort er udført en analyse af, hvor og hvordan den bornholmske natur bedst bindes sammen, og at lokalplanens område ikke er medtaget i den forbindelse. Området vil derfor ikke være i fokus til udvikling af natur eller spredningskorridorer. Herudover fremgår, at dyre- og planteliv ikke målrettet er sikret plads til spredning i området ud fra områdets status inden vedtagelse af planen.

Kommunen har i sine bemærkninger til klagesagen bl.a. anført, at det er muligt, at arealet ved fortsat drift med høslæt over tid vil kunne vokse ind i beskyttelsen efter naturbeskyttelseslovens § 3, hvorved dyre- og planteliv i området ville være blevet målrettet sikret. Det fremgår, at kommunen imidlertid ikke har fundet det relevant at beskrive dette, da planområdet har været udpeget som byudviklingsområde i kommuneplaner for Bornholm og det tidligere Rønne i hvert fald i 37 år.

Planklagenævnet finder på baggrund af ovenstående, at beskrivelsen og vurderingen af 0-alternativet er i overensstemmelse med minimumskravene til miljørapporten, jf. miljøvurderingslovens § 12, stk. 1. Nævnet finder endvidere ikke grundlag for at antage, at kommunen i under de konkrete omstændigheder var forpligtet til at undersøge andre alternativer.

Planklagenævnet kan således ikke give medhold i klagepunktet

4. Ændringer af lokalplanen ved den endelige vedtagelse

1. Klagen

Det fremgår af klagen, at kommunen efter høringsperioden har foretaget en ændring i lokalplanens bestemmelser om højden på levende hegn. Klageren anfører, at ændringen på den baggrund undgår at blive vurderet i en offentlig høring, ligesom at ændringen med al sandsynlighed betyder, at poppelrækken fjernes helt.

Det fremgår desuden af klagen, at der er tale om en væsentlig ændring i grundlaget for vurderingen af den samlede økologiske funktionalitet for flagermus, hvilket nødvendiggør en ny høringsperiode.

Planklagenævnet har bl.a. forstået dette som et klagepunkt over, at kommunen ikke har overholdt planlovens § 27, stk. 2, 5. pkt.

2. Generelt om ændringer af en plan ved endelig vedtagelse

Der kan i forbindelse med den endelige vedtagelse af en lokalplan foretages ændring af det offentliggjorte planforslag, jf. planlovens § 27, stk. 2, 1. pkt. Hvis ændringen er så omfattende, at der reelt foreligger et helt nyt planforslag, skal dette offentliggøres m.v. efter reglerne i planlovens §§ 24-26, jf. § 27, stk. 2, 5. pkt.

Om ændringerne i lokalplanen indebærer, at planen ikke kan vedtages endeligt, før offentligheden har fået lejlighed til at udtale sig efter en fornyet offentliggørelse af planforslaget, beror på en konkret vurdering af ændringernes karakter og omfang.

Der kan navnlig være tale om et nyt planforslag, hvis der sker en betydelig indskrænkning af lokalplanområdet, udvidelser af lokalplanområdet, ændringer af lokalplanområdets zonestatus, ændringer i anvendelsesbestemmelserne, bortset fra ganske små ændringer, f.eks. justeringer af afgrænsningen mellem en lokalplans delområder, eller en væsentlig ændring i forhold til udstykningsmulighederne i hele lokalplanområdet. Der kan også være tale om et nyt planforslag, hvis ændringerne berører forhold af bred, almen interesse, såsom beskyttelse af Natura 2000-områder eller arealer beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, ligesom det kan have betydning, om sagen og sagsforløbet har en kompleks karakter.

Ændring af byggefelter eller etagekvadratmeter medfører generelt ikke, at der er tale om et nyt lokalplanforslag.

3. Planklagenævnets vurdering

I den aktuelle sag har kommunalbestyrelsen i forbindelse med den endelige vedtagelse af lokalplan nr. 127, besluttet at ændre lokalplanens bestemmelse i § 7.2 angående minimumshøjde på levende hegn, herunder poppelrækken i planområdet, således at lokalplanen ikke længere fastsætter en minimumshøjde for disse træer.

Kommunen har i sine bemærkninger til klagesagen anført, at det alene er bestemmelsen om en minimumshøjde på 10 m, som er fjernet i forbindelse med den endelige vedtagelse af lokalplanen. Lokalplanens øvrige bestemmelser om poppelrækken er således uændret, og dermed er det fortsat lokalplanens mål at bevare poppelrækken som et landskabelement. Det fremgår, at kommunen på den baggrund har vurderet, at der er tale om en mindre ændring af lokalplanen, som ikke udløser en fornyet høring. Herudover anfører kommunen, at lokalplanen tager højde for, at poplerne en dag skal udskiftes med nye og at popler bliver skøre med alderen og derfor må skæres ned, så ulykker undgås.

Planklagenævnet bemærker i forlængelse heraf, at det fremgår af lokalplanens redegørelse (s. 15), at poppelrækken indgår i den grønne struktur som levende hegn og bevares som struktur. Der er dog et ønske om, at styne træerne i en vis højde og eventuelt fælde nogle af træerne, idet poplerne er meget høje og vil skygge for nogle af de nye boligområder.

Planklagenævnet finder på den baggrund, at ændringen ikke er så omfattende, at der reelt er tale om et helt nyt planforslag, jf. planlovens § 27, stk. 2, 5. pkt. Nævnet lægger herved vægt på, at lokalplanens hovedindhold er det samme som det offentliggjorte forslag, idet det alene er lokalplanens bestemmelse om minimumshøjde, der er fjernet.

Planklagenævnet lægger herudover vægt på, at det fremgår af miljørapporten og den endeligt vedtagne lokalplan, at poppelrækken ikke skal fjernes, men bevares som en del af den grønne struktur i området. Herudover bemærker nævnet, at det fremgår af miljørapporten og lokalplanen, at kravet til minimumshøjden udgår, idet hensynet til sikkerhed og faren til menneskers sundhed vægter tungt i vurderingen.

I forhold til kommunens vurdering af påvirkningen på flagermus, henvises til afsnit 2.2. Det bemærkes i den forbindelse, at det efter Planklagenævnets opfattelse ikke har betydning i forhold til vurderingen af den økologiske funktionalitet af yngle- og rasteområder for flagermus, at bestemmelsen om minimumshøjde er udgået i den endeligt vedtagne lokalplan.

Planklagenævnet finder på baggrund af ovennævnte, at planlovens § 27, stk. 2, er overholdt.

5. Forhold, som ikke behandles

Det er i klagesagen anført, at kommunen burde have registreret arealer inden for planområdet som § 3-beskyttede.

Reglerne om beskyttet natur fremgår af naturbeskyttelsesloven. Planklagenævnet har ikke kompetence til efterprøve spørgsmål efter naturbeskyttelsesloven og nævnet kan derfor ikke tage stilling til dette spørgsmål.

Såfremt kommunen på et senere tidspunkt måtte træffe afgørelse om, at der er § 3-beskyttet natur inden for planområdet eller såfremt kommunen måtte træffe en afgørelse om, at naturtyperne inden for planområdet ikke opfylder betingelserne for § 3-beskyttelse, vil en sådan afgørelse kunne påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, jf. naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 1.

3. Afsluttende bemærkninger

Planklagenævnet kan ikke give medhold i klagen over den miljøvurdering, som er gennemført i forbindelse med Bornholms Regionskommunes endelige vedtagelse af lokalplan nr. 127, Grøn struktur og boliger i Rønne Syd.

Planklagenævnet kan heller ikke give medhold i klagen over den endelige vedtagelse af lokalplan nr. 127, Grøn struktur og boliger i Rønne Syd.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 4, stk. 1, i lov om Planklagenævnet.

Planklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 3, stk. 3, i lov om Planklagenævnet.[21] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. § 3, stk. 4, i lov om Planklagenævnet.

De indbetalte klagegebyrer tilbagebetales ikke. Klagegebyrer tilbagebetales kun, hvis nævnet har afvist at behandle sagen, hvis klagen tilbagekaldes, eller hvis nævnet giver klageren medhold eller i øvrigt ændrer den afgørelse, der er klaget over. Det er ikke tilfældet i denne sag. Planklagenævnets afgørelse vedrørende klagegebyret kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Der henvises til § 3 i gebyrbekendtgørelsen for Planklagenævnet.[22]

[1] Planen kan søges frem på plandata.dk: <http://kort.plandata.dk/searchlist/#/> (<http://kort.plandata.dk/searchlist/#/>).

[2] Planklagenævnet lægger på baggrund af sagens oplysninger til grund, at lokalplanforslaget oprindeligt omfattede fire delområder, men at delområde 3 blev taget ud af lokalplanen i forbindelse med den endelige vedtagelse. Det bemærkes, at delområderne i miljørapporten er beskrevet som delområde A, B, og D, mens de i lokalplanen er omtalt som delområde 1, 2 og 4.

[3] Sagsnr. 22/09305, klagenr. 1037698.

[4] Sagsnr. 22/17065, klagenr. 1040769.

[5] Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), jf. lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023.

[6] Bekendtgørelse af lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1157 af 1. juli 2020 med senere ændringer.

[7] Bekendtgørelse nr. 1383 af 26. november 2016 om administration af planloven i forbindelse med internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

[8] Habitatvejledningen, december 2020, afsnit 9.7.1.4.

[9] Habitatvejledningen, afsnit 9.7.1.5.

[10] Forvaltningsplan for flagermus, Naturstyrelsen, Miljøministeriet 2013.

[11] Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

[12] Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

[13] Delområde 1 i den endeligt vedtagne lokalplan.

[14] Delområde 1 og 4 i den endeligt vedtagne lokalplan, samt det udtagne delområde C/3.

[15] Delområde 2 i den endeligt vedtagne lokalplan.

[16] Lovforslag 147, FT 2015-1, de specielle bemærkninger til § 12.

[17] Kommissionens vejledning om gennemførelse af direktiv 2001/42 om vurdering af bestemte planers og programmets indvirkning på miljøet, 2003.

[18] Vejledning om miljøvurdering af planer og programmer, Miljøministeriet, juni 2006, afsnit 5.

[19] Planklagenævnet lægger på baggrund af kommunens bemærkninger til klagesagen til grund, at der henvises til høringen af berørte myndigheder over kommunens afgrænsningsnotat og ikke høringen af offentligheden over planforslag med tilhørende miljørapport.

[20] Lovbekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014, museumslov.

[21] Lov nr. 1658 af 20. december 2016 om Planklagenævnet med senere ændringer.

[22] Bekendtgørelse nr. 108 af 28. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Planklagenævnet.

Sag:

22/17065, 22/09305

Dato:

26. juni 2023.

Emner:

Miljøvurderingslo...

Planklagenævnet (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/planklagenaevnet/>), • Nævnenes Hus • Toldboden 2 •
8800 Viborg • Tlf. nr.: 72 40 56 00 • CVR: 37795526 • Plan@naevneneshus.dk (<mailto:Plan@naevneneshus.dk>),
Tilgængelighedserklæring (<https://www.was.digst.dk/pkn-naevneneshus-dk>)